

Barriäreffekter

Definition och avgränsning

En barriär är ett fysiskt hinder som begränsar människors rörelsemöjlighet mellan olika målpunkter. Barriäreffekter kan vara att människor tvingas vänta, ta omvägar eller helt hindras att ta sig förbi en barriär.

Olika grupper i samhället påverkas i olika grad av barriärer beroende på olika fysiska förutsättningar. Samtidigt är upplevelsen av barriäreffekten subjektiv och beror bland annat på människors olika inställning till järnvägen.

Förutsättningarna för järnvägens barriäreffekter beskrivs i detta

avsnitt främst ur fotgängares och cyklisters perspektiv. Förutsättningarna för barriäreffekter för övrig trafik redovisas under *Nuvarande vägsystem samt dess trafik och transporter*. Visuella barriärer behandlas under *Kulturmiljö och stadsbild* och ekologiska barriäreffekter under *Naturmiljö*.

Bakgrundsmaterial

Det huvudsakliga bakgrundsmaterialet är dels kartstudier, dels en gång- och cykeltrafikanräkning. Räkningen gjordes vid samtliga korsningar mellan gång- och cykelpassager och järnvägen i centrala Sundsvall. För att få ett representativt resultat för en vanlig dag på året valdes onsdagen den 12 september 2002 mellan klockan 7 och 18 som dag för räkningen.

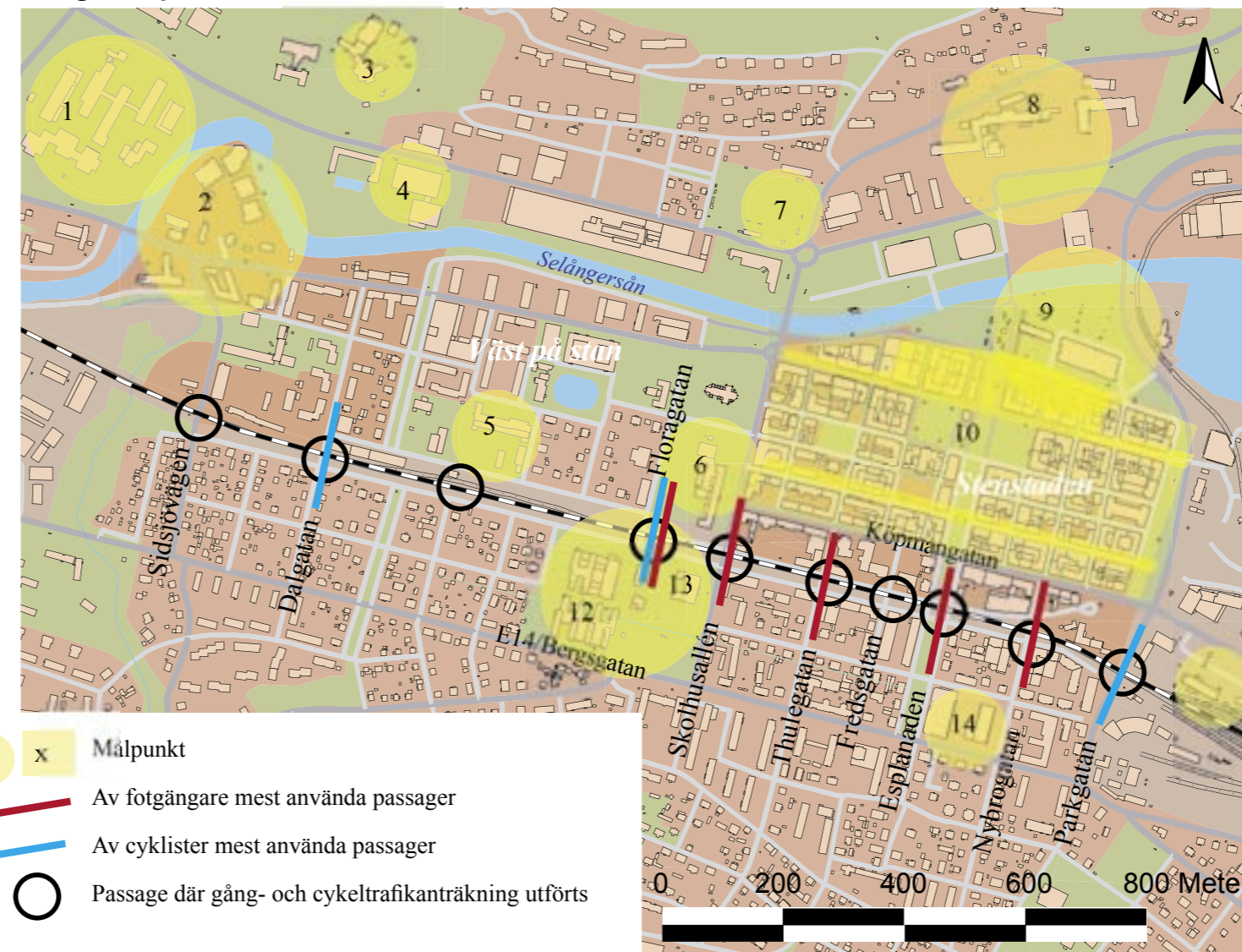
Kunskapsluckor och osäkerheter

Räkningen av gång- och cykeltrafikanter visar vilka passager som används mest idag. Den säger inget om varför man väljer just dessa passager, om även dessa skulle vara mest använda om det fanns ytterligare passager eller om de var annorlunda utformade. Barriäreffekterna är en kedjereaktion som beror av hela trafiksystemets utformning, var människor bor och arbetar osv. Bakgrundsmaterialet är mycket komplext.

Målpunkter och rörelsemönster

Hela Sundsvalls centrum och järnvägens närområde, är en boendemiljö som förutom bostäder innehåller arbetsplatser, skolor, butiker, institutioner och kommunikationscentra. Mellan dessa målpunkter rör sig dagligen många människor till fots och på cykel. Tillgänglighet och rörelsefrihet

Viktiga målpunkter i centrala Sundsvall

- x Målpunkt
- Av fotgängare mest använda passager
- Av cyklister mest använda passager
- Passage där gång- och cykeltrafikanräkning utförts

är viktigt för att kunna fungera i det dagliga livet och för fysiskt och psykiskt välbefinnande.

Järnvägen bidrar tillsammans med Selångersån och gator, särskilt Bergsgatan, till Sundsvalls uppdelning i en nordlig och en sydlig del. Stadens kommersiella centrum ligger norr om järnvägen medan stadsdelarna närmast söder om järnvägen är bostadsområden. Det dominerande rörelsemönstret i staden har en nord-sydlig riktning. Många människor har anledning att korsa järnvägen för att nå viktiga målpunkter i Sundsvalls centrum och dess närområden:

Målpunkter norr om järnvägen

1. Västermalmskolan
2. Högskolan
3. Folkets park och Tonhallen

4. Sporthallen
5. Åkersviksskolan
6. Hedbergsskolan
7. Idrottsparken
8. Kommunhus och vårdcentral
9. Busstation och Kulturmagasinet
10. Centrum (Handel, kontor, boende, restauranger, caféer, nöjesliv)
11. Centralstation

Utanför kartan

- Metropol fd Utvecklingscentrum
- Norra berget, rekreationsområde och stadspark

Målpunkter söder om järnvägen

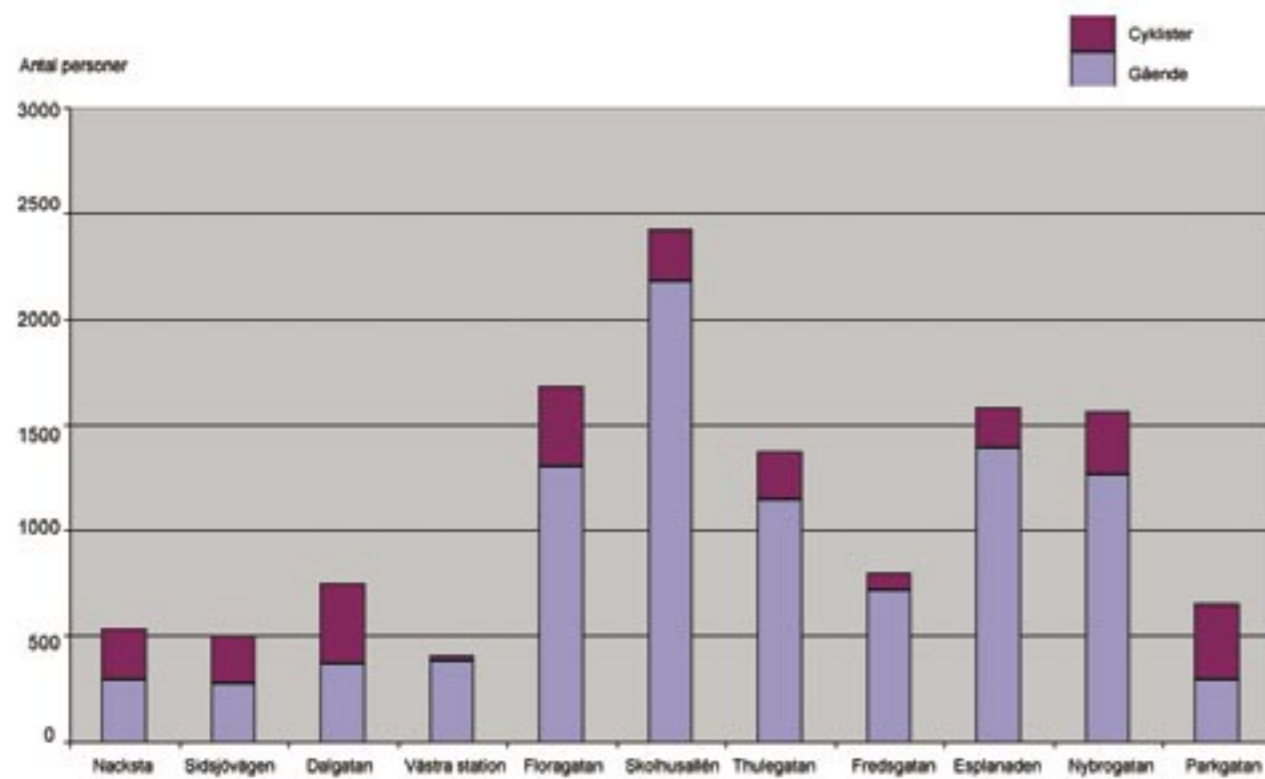
12. Statliga verk
13. GA skolan
14. Folkets hus och Filmstaden

Utanför kartan

- Södra berget, rekreationsområde
- Sidsjön, rekreationsområde

Gång- och cykeltrafikanräkning

Vid räkningstillfället passerade under dagen 20 000 personer järnvägen till fots eller på cykel. Skolhusallén, Floragatan, Nybrogatan, Thulegatan och Esplanaden används mest av fotgängare. Dessa fem passager särskiljer sig kraftigt som de flitigast använda av fotgängare och även totalt, eftersom antalet cyklister är förhållandevis litet. Cyklisterna är dock jämnare fördelade över passagerna. Västra Station och Fredsgatan är två passager som väldigt få cyklister använder sig av medan de mest populära cykelpassagerna är Floragatan, Dalgatan och Parkgatan.

Resultat av gång- och cykeltrafikanräkning, samtliga korsningar

Thulegatan sett mot söder från korsningen med Storgatan

Skolhusallén, den korsning där flest fotgängare passerar järnvägen.